Gemeente Bergen op Zoom
I21-124230
Reg. datum: **29/11/2021**

Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland
Gemeente Bergen op Zoom
T.a.v. College van burgemeester en wethouders
Postbus 35
4600 AA BERGEN OP ZOOM

CLASSIFICATIE C1 - Publieke Informatie
DATUM 24 november 2021
UW REFERENTIE 003.120.20 0976705
BEHANDELD DOOR Baggerman, Matti
TELEFOON DIRECT 088 936 71 11
E-MAIL Matti.Baggerman@tennet.eu

Geachte College,

In 2020 informeerden wij u over de benodigde versterking van het elektriciteitsnet op Schouwen-Duiveland, Tholen en in de omgeving van Bergen op Zoom. Die versterking bestaat uit de bouw van een 150/20 kV hoogspanningsstation op Schouwen-Duiveland en een 380/150/20 kV hoogspanningsstation nabij Bergen op Zoom. Beide stations worden met elkaar verbonden door middel van een ondergrondse 150 kV kabel via de gemeente Tholen en mogelijk ook via de gemeente Steenbergen. Met deze brief willen TenneT, Enexis en Enduris/Stedin, in afstemming met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, nogmaals het belang van de netversterking en de tijdige realisatie daarvan onder uw aandacht brengen.

Waarom netversterking?
De netversterking op Schouwen-Duiveland, Tholen en in West-Brabant is noodzakelijk om de ambities van de regionale energiestrategieën (RES) te kunnen realiseren. De netversterking voorziet in de vraag die Enduris/Stedin al in 2019 en Enexis in 2020 bij TenneT indienden om extra netwerkcapaciteit. De netversterking dient tijdig gerealiseerd te worden, volgens planning eind 2025, omdat anders een capaciteitsknelpunt ontstaat.

Participatieproces
In 2021 stemde u als één van de betrokken gemeenten in met een participatieproces. Het doel van dit proces was om samen met de omgeving kansrijke locaties voor de hoogspanningsstations nabij Bergen op Zoom en op Schouwen-Duiveland te onderzoeken. Dit participatieproces is tussen maart en september door TenneT, Enduris/Stedin en Enexis georganiseerd en in september afgesloten met de publicatie van een projectboek: een uitgebreide locatie- en haalbaarheidsstudie. Daarin zijn vijf kansrijke en haalbare locatiealternatieven voor een hoogspanningsstation bij Bergen op Zoom en zes locatiealternatieven voor het station op Schouwen-Duiveland uitgewerkt. Dit projectboek heeft u op 17 september van TenneT ontvangen.

Vertraging in besluitvorming

In het bestuurlijk overleg op 15 september spraken we af dat u respectievelijk in oktober 2021 (Schouwen-Duiveland) en voor de kerst 2021 (Bergen op Zoom) op basis van het projectboek, TenneT een advies zou geven voor een voorkeurslocatie voor het hoogspanningsstation in uw gemeente. Dat is noodzakelijk om de stations, inclusief de aanleg van een ondergrondse kabel tussen West-Brabant en Schouwen-Duiveland, voor het einde van 2025 te kunnen realiseren. Tot op heden hebben wij nog geen advies mogen ontvangen. Daarmee komt de planning – die bijzonder ambitieus is en met een minimum aan buffercapaciteit is opgesteld – onder druk te staan.

Urgentie tijdige realisatie voor Schouwen-Duiveland

Op Schouwen-Duiveland en Tholen zit het 50 kV-energienet van Enduris/Stedin volledig vol. Het gevolg is dat er momenteel tientallen duurzame initiatieven met een Stimulering Duurzame Energie (SDE)-beschikking - goed voor in totaal 29MW aan vermogen - niet aangesloten kunnen worden. Het risico bestaat dat een aanzienlijk deel van deze beschikkingen vervalt, omdat de projecten niet tijdig kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast heeft Enduris/Stedin in de SDE rondes in 2020 en 2021 veel projecten – goed voor ongeveer 32MW aan opgesteld PV vermogen - geen transportindicatie kunnen verlenen. In totaal kan er op Schouwen-Duiveland en Tholen momenteel 61MW niet worden gerealiseerd. Dat komt overeen met ongeveer 150.000 - 180.000 zonnepanelen. In het Zeeuws Energieakkoord (RES) staat een doelstelling van 1000MW zon in 2030. De opwek op Schouwen-Duiveland en Tholen zijn hard nodig om die doelstelling te bereiken. Daarnaast kan de belasting van het net met de huidige groeiscenario's voor een urgent capaciteitsknelpunt gaan zorgen, waardoor de elektriciteitslevering op de eilanden in het gedrang komt. De verwachting is dat er in 2028 een knelpunt ontstaat. Mochten er zware vermogensinitiatieven komen – bijvoorbeeld vestiging van zakelijk grootgebruikers op het mogelijk toekomstige industrieterrein in Zierikzee - dan is de kans aanwezig dat reeds in 2026 de capaciteit ontoereikend is.

Urgentie tijdige realisatie voor West-Brabant

Tegelijkertijd slibben ook de energiewegen in West-Brabant dicht. Voor het bestaande 150 kV-hoogspanningsstation Bergen op Zoom geldt op dit moment dat er geen capaciteit meer beschikbaar is voor nieuwe zon- of windinitiatieven. Op de stations die in de buurt liggen (Woensdrecht, Roosendaal en Dinteloord) is binnen niet al te lange tijd ook geen capaciteit meer beschikbaar. De aansluiting van duurzame initiatieven op de stations in West Brabant gaat namelijk harder dan verwacht. Voor het huidige station Bergen op Zoom geldt bijvoorbeeld dat Enexis al meer heeft aangesloten of aanlegt dan in de Regionale Energiestrategie (RES) is voorzien in 2025. Dit hangt samen met de sterke autonome groei van zon-op-dak initiatieven. Ook voor grootschalige afnemers van elektriciteit zien we dat de huidige netcapaciteit in de toekomst niet voldoende zal zijn. Het petrochemische bedrijf Sabic in Bergen op Zoom wil het productieproces elektrificeren, waardoor de belastingvraag van Sabic toeneemt tot 300 MW. TenneT kan deze belastingvraag nu niet faciliteren.

Tot slot

U onderstreept – net als TenneT, Enexis, Enduris/Stedin en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat - ongetwijfeld het belang van een snelle realisatie van de netversterking. Wij beseffen echter ook dat er plaatselijk belangen spelen waarmee u als lokale overheid rekening dient te houden. De realisatie van een hoogspanningsstation heeft immers veel impact op de fysieke leefomgeving. Toch hopen wij dat u op korte termijn een voorkeurslocatie voor het hoogspanningsstation in uw gemeente kunt aanwijzen, zodat het project niet nog meer vertraging oploopt. Vertraging van de netversterking raakt uiteindelijk namelijk alle burgers, ook die van uw gemeente. Daarnaast is de netversterking van wezenlijk belang om uw duurzaamheidsdoelen te kunnen behalen. Wij rekenen op uw medewerking, zoals dat tot nog toe steeds het geval was.

Hoogachtend,

Vincent Hassfeld
Head of Large Projects
TenneT TSO B.V.

Daphne Verreth
Directeur Energiesysteem & Transitie
Enexis Netbeheer

Benaissa el Hammadi
Directeur Assetmanagement
Stedin

Afschrift:
- Provincie Zeeland, Louis Engelbert, projectleider energie
- Provincie Noord-Brabant, Eltjo Kugel, projectleider energie